

F. Budimir

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 5.

V Ljubljani, 1. maja 1889.

Leto XIX.

Molitev.

j, mati, ti se me usmili,
Nebes Kraljica in zemljé
Pomózi mi v obupnej sili,
Ki streti mi pretí srce.

Ti vodi me po poti pravi,
Najlepša zvezda vrh nebá,
Ti váruj v vsakej me skušnjavi,
Da ne odpadem od Bogá.

Ti manjšaj, lajšaj bolečíne,
Odvzemi meni jad srca,
Pripelji me iz solz dolíne
Na dom veselja večnega.

J. G. Obloški.

Čudna podoknica.

akor so skopuhom prošnje neprijetne, ker raje vzprejemajo nego dajejo, takó so radodarnim prošnje prijetne, ker radi dajejo, kolikor in kadar morejo.

To resnieo nam potrjuje dogodba iz življenja pobožne Marjete, nadvojvodinje avstrijske, žene španjskega kralja Filipa III. Ta plemenita gospa je bila izvanredno usmiljena do siromakov in največje veselje jej je bilo, pomagati ubožnim ljudem. Nekoč je dobrotljiva kraljica zbolela. Lotila se je je neka otožnost. Vse jej je bilo neprijetno in nadležno ter ni hotela z nikomur

občevati; sedela je v sobi ter premišljevala to in óno. Nihče ni vedel, kaj je kraljice in tudi si nihče ni upal vprašati jo, zakaj da žaluje. Jeden njenih dvornikov, grof Luca, ki je dobro poznal njeno usmiljeno srce, izmislil si je pa nekaj posebnega, s čimur je hotel kraljičino žalost pregnati in kraljico zopet razveseliti.

Pred godom svitle kraljice izprosil si je bil dovoljenje, da jej sme za god prirediti veliko serenado ali podoknico, ki jo bode izvestno razveselila in jej njeno žalost pregnala.

Ko mu je bila kraljica to dovolila, sklical je grof Luca vse prosjake, hrome, slepe, gluhe, sploh vse, kolikor jih je mogel v mestu Madridu najti. Na dan kraljičinega godú je vse te siromake na kraljevem dvoru v red postavil ter jim naročil, da morajo vsi svoje nadloge in težave glasno potožiti in pomoči prositi, kadar bode kraljica pri oknu pogledala. Ko je bilo vse tako pripravljeno, naznani grof kraljici, da so naročeni godci in pevci vže pripravljeni, naj se le svitla kraljica pri oknu pokaže, da bodo vedeli, kdaj smejo začeti.

Komaj je kraljica okno odprla, zaslišal se je iz tisoč grl prečuden zbor, ki je odmeval daleč od zidovja kraljevega gradú; vsak je namreč iz vsega grla tožil svoje nadloge in prosil kraljico milosti. Ta je prosil kruha, drugi denarja, tretji obleke, četrти zdravila itd. V tem zboru so se slišali vsi glasovi: bas, tenor, alt in sopran. Po krepkem zboru se je zaslišal kak solo, kak dvo- ali čveterospev, večinoma se je pa slišal veličasten mešani zbor s potrebno izpreamembo. Vsí so svoje siromaštvo opevali, z beraškimi palicami takt dajali in takó se je brez pogreška vsa serenada vršila, niti da bi se bili prej kaj pripravljeni nato.

Kraljica je nekaj časa osupela poslušala to komedijo, potem pa očito povedala, da jej grof Luca za god ne bi bil mogel lepše serenade napraviti. To rekši, ukazala je, naj se vsem tukaj zbranim ubožcem po mogočosti pomaga. Ker je tudi kraljica sama pomagala siromakom deliti in jih tolažiti, pozabila je popolnoma na svojo žalost, ter postala zopet vesela, kakor je bila poprej.

A zdaj pomislimo mi: ako je ta dobrotljiva kraljica imela toliko veselja nad skupno prošnjo siromakov in jih je vsled njihove prošnje bogato obdarovala, koliko večje veselje ima še le neskončno usmiljeni kralj nebes in zemlje nad skupno prošnjo in molitevjo svojih otrok? Koliko raje nam bode Bog pomagal v naših nadlogah in težavah, ako z zaupnim srcem kličemo k njemu; saj nas sam k temu spodbuja, rekoč: „Pridite k meni vsi, ki ste žalostni in nadložni, in jaz vas budem okrepečal“ (Mat. 11, 28.). In božji učitelj je svoje učence še celo opominal, ker ga niso prosili, dejal jim je: „Do zdaj niste ničesar prosili v mojem imenu; prosrite in bote prejeli, da bode vaše veselje popolnoma.“ (Jan. 16, 24.). Izvestno bode neskončno dobrotljivi Bog nas uboge siromake še raje poslušal in bogateje obdaroval, nego kraljica Marjeta svoje siromake, ki so jej tako nenavadno podoknico naredili.

J. S-a.

Hudobna mačeha.

(Národná pripovedka; zapisal v Podzemli Janko Barlè.)

ovem naj vam nekaj, kaj ne, dragi moji čitateljčki? Vi bi radi, da vam vedno kdo kaj pripoveduje. Povedal sem vam vže mnogo pripovedek, povedal bi vam še katero, ko bi vedel, da vam ní še znana. Koliko ste jih vže slišali! Naj vam li povem óno o hudobnej mačehi? Ali ta vam je gotovo vže znana.

Nè? — Torej poslušajte me!

Bilo vam je nekdaj, davno je vže morallo biti. Škriljánov Matije — poznali ste ga dobro — vedel je kdaj je bilo, a vender mi ni hotel nikdar povedati, kdaj je bilo. Zdaj ga ni več mej živimi, toraj ga ne morem poprašati, kdaj je bilo. Vender bilo je nekdaj. Živel je daleč, daleč, še daleč izza rudečega morja, tam nekjé blizu devete dežele, deček, mali deček, kakor jeden izmej vas, pri svojih dobrih stariših. Oče in mati sta ga pristrčno ljubila, kakor vas ljubita, dragi prijateljčki moji, dobri vaš oče in mati. Lepó je bilo dečku pri stariših. Ali zbolela je njegova dobra mamica in nekoga jutra so jo odnesli za vselej v hladni grob

Kmalu je dobil deček drugo mater, ali to ni bila prejšnja njegova dobra mati, to je bila hudobna mačeha. Dečku je bilo pri njej hudo, hudo, posebno odkar je dobila ona hčerko. Njegov oče je bil le malokdaj domá, ker je hodil po trgovskih opravilih v dalnje dežele. Ni ga bilo, ki bi dečka pred njegovo hudobno mačeho branil. Jedino njegovo veselje je bila njegova pólusestrica, katera ni bila povse nič podobna svojej hudobnej materi. Ves božji dan sta se vkupe igrala, trgala na vrtu prekrasne cvetice, pripovedovala si lepe pripovedke, poslušala šepetanje veterčka, šumljanje potočka in petje drobnih ptičic. Mačeho je posebno to jezilo, da sta se bratec in sestrica takó ljubila, zató je pa dečka, če ga je le zagledala, kregala in še celó pretepala. Njegovej pólusestrici je bilo zeló hudo; kadar je bil njen bratec tepen, stisnila se je v kak kotiček in tiho ihtela, saj pomagati mu tako ni mogla, sirotica.

Otišel je dečkov oče zopet po trgovini, a otročička sta ostala sama pri hudobnej materi domá. Nekega dne je poslala mačeha dečka v gozd po jagode, a dekllico na polje po cvetice in jima obljubila, da bode ónemu, kateri se popreje vrne, nekaj lepega dala. Otišla sta otroka vsak po svojem potu, kakor jima je mačeha zapovedala. Deček je nabral hitro polhen košek jagod in prvi pritekel domóv. — „Evo, mamica, lepih jagod! Le pokusite jih, videli bodete, kako so dobre,“ — dejal je pridni deček svojej mačehi. — „Danes si bil priden in prvi prišel domóv, zato ti hočem tudi nekaj lepega dati. Glej, v tej skrinji, vzemi si teh lepo rudečih jabolk“ — govorila je zvita mačeha in privzdignila težak pokrov od skrinje, v katerej je bilo nekoliko rudečih jabolk. Deček se je pripognil, utaknil glavico v skrinjo in počel nabirati jabolka, a hudobna mačeha je spustila tedaj težki pokrov, kateri je dečka po glavici tako udaril, da je bil takój mrtev.

Prišla je tudi dečkova pólusestrica s cveticami s polja domóv. Ko je zagledala mrtvega bratca, začela je plakati in nobeden je ni mogel utolažiti. Vender hudobna mačeha še zdaj ni mirovala. Sesékala je dečka na drobne koščekе, skuhalo ga, in ko se je povrnil njen mož iz dalnjega mesta, dala mu je lastnega sina

za kosilo. Svojej hčerki je zapovedala, da ne sme nikomur povedati, kaj je z njenim pólubratcem, a žalostnega moža je nalagala, da je deček, ko je bil on na potovanji, umrl in so ga vže davno zakopali. Hudobna mačeha je bila to, kaj ne, otroci moji! Nù, hvala Bogu, zdaj ni več takih hudobnih mačeh na tem božjem svetu, pa tudi ta je prejela zaslужeno kazen, samó čujte kakó!

Dečkova dobra pólusestrica plakala je vedno po izgubljenem bratcu. Kaj tudi ne bi! Ni ga bilo več, da bi se z njo igral, da bi jej lepe pesence pel in pripovedke pripovedoval. Ni več poslušala šepetanja veterčka, niti šumljanja potočeca, tudi na ptičice je pozabila. Koščice svojega dragega bratca je lepo skupaj zbrala, povezala jih v svileno rutico, nesla jih v vrt in jih ondukaj zakopala na ónem mestu, kjer sta se tolilikrat skupaj igrala. Tam je nasadila tudi gredico prekrasnih cvetic, donašala je vsako jutro venček in ga položila na gomilo dobremu bratcu. Dobra sestrica je bila to, kaj ne, otroci!

Ko je deklica zopet nekega dne gomilo venčala in jo močila sè svojimi solzami, odprla se je gomila, a iz nje je vzletel na bližnji grm lep, prelep ptiček sè zlatim perjem. Pogledal je deklico z ónimi malimi očesci tako milo in ljubeznjivo, da je deklica prenehala plakati in le gledala lepega ptička. Ko je pa ptiček zapel, a pel je dolgo, lepo pesenco, zazdelen se jej je, da čuje zopet svojega milega bratca. Saj pesenca je bila takó mila in otožna, a glasila se je nekako takó le:

„Mačeha me umorila
In očeta pogostila,
Sestrica koščice zbrala
V črno zemljo zakopala.“

Ptiček je pel še dolgo, dolgo, potem je pa zletel in odletel na krojačevo hišo. Deklica je pa še vedno pri gomili klečala, vender ni bila več tako žalostna, ker jej je mila pesenca zlatega ptička povse srce potolažila. Ptiček je začel zopet na krojačevej hiši peti:

„Mačeha me umorila
In očeta pogostila,
Sestrica koščice zbrala
V črno zemljo zakopala.“

Ptiček je pel dolgo, dolgo. Krojač ga je vesel poslušal, pesenca ga je takó ganila, da mu je dal za plačilo zlato dekliško krilce. Od krojača zletel je ptiček na črevljarjevo hišo, a črevljar mu je podaril za pesenco zlate skornice. Od črevljarja zletel je ptiček na mlinarjevo hišo, a mlinar mu je dal za plačilo mlinski kamen. Vsa ta darila je znosil ptiček — bil je to umorjeni deček — na svojo rodno hišo in počel peti na strehi, a pel je dolgo, dolgo, in zopet óno otožno pésenco:

„Mačeha me umorila
In očeta pogostila,
Sestrica koščice zbrala
V črno zemljo zakopala.“

Poslušal je v hiši pesenco dečkov oče, pri srej mu je bilo tako milo in dejal je: „Grem pred hišo, da vidim tega čudnega ptička in ga še bolje slišim.“ — Njegova žena, hudobna mačeha, branila mu je to, a on je vender le šel. Komaj

se je na pragu pokazal, prenehal je ptiček peti in mu spustil doli zlate skorne. Tudi sestrica ni hotela več v hiši biti in stekla je venkaj pred hišo, da-si jej je mati strogo zabranila. Ko jo je ptiček zagledal, spustil jej je doli zlato krilce v dar. Mačeha je vse to iz hiše gledala in si mislila: „Grem pa še jaz gledat, mogoče tudi meni kaj podari!“ — In dobila je hudobna mačeha svoje plačilo, ko se je iz hiše pokazala. Ptiček spustil je iz strehe na svojo hudobno mačeho mlinski kamen, kateri jo je precej ubil. Ptiček je pel še dolgo vedno isto pésenco, a pel jo je dolgo, dolgo, in pogledaval sè svojimi ljubezljivimi očesci svojo pólusestrico in svojega očeta, potem se je pa počasi vzdigoval gori proti nebesom, tjà gori v svojo pravo domovino, gostoléč otožno pésenco:

„Mačeha me umorila
In očeta pogostila,
Sestrica koščice zbrala
V črno zemljo zakopala.“

Pesenca se je izgubljala bolj in bolj, izgubljala se v tajinstveno šepetanje veterčka, — dokler se ni naposled povse izgubila.

Naš Ivo.

Naš Ivo, oj stari naš Ivo
Pa res je uzoren vrtár,
Ljubeče takó in skrbljivo,
Gojí on svoj vrtec vsegdár.

Le glédite! Komaj razkríla
Nam prva je čuda pomlád,
Zelenje nam prvo darila
In prvega cvetja in nad —

A Ivo, oj stari naš Ivo
Vže ima pri delu roké
In dela marljivo, trudljivo,
Da kaplje mu čelo znojé.

Cesté poravnava, stezíce,
Z lopato zrahljáva gredí
In umno v gredíce cvetíce,
Ob njih pa drevesca sadí.

Kaj Ivu baš truda je mári,
Kaj mári na čelu mu znój?
Od mladega on vže vrtári,
In delo je njemu pokój.

—m—

Mej pastirji.

(Spisal Janko Barlè.)

Kaj je prijétnejšega, kakor je pastirske življenje? Brezskrbno, veselo živi pastirček v vedno zelenej naravi. Kaj brigajo njega druge stvari, katerih ne umeje? On skrbi le za svojo žvinco, prepeva prekrasne národne pesni, posluša lepe pripovedke, igra se pastirske igre in peče, kadar je čas, krompir in turšico. Kaj hočete več?

Tudi jaz sem bil pastir in po večkrat se spominam veselega, pastirskega življenja. Saj mi ni manjkalo ničesar.

I.

Najraje smo pasli doli na Kališči. Kališče je precej močviren kraj, doli pod našo vasjó, vendar raste tamkaj še dosti dobra, sočnata trava. Tu smo zato najraje pasli, ker se nas je tukaj največ zbral. Posedali smo v kolobar ter odločevali, kaj naj bi se igrali. „Jedni hoteli so se „prasičati,“ drugi hoteli so se „brúfljati.“ Zmagali so naposled óni, kateri so se hoteli prasičati. In počeli smo se.

Vže od popreje imeli smo skopano okroglo, precej veliko jamo, katero smo zvali „kotlom.“ Malo dalje od kotla je imel vsak pastir svojo jamico, a ta se je zvala: „maslo.“ Vsak je imel tudi kljúkasto palico: „kojáčo,“ a „prasica“ je bila okroglasta kvrga. Dobiti smo morali pa tudi „gonjača,“ kateri naj bi prasico gonil. Metali smo zato vsak svojo kojáčo nazaj čez glavo, čegava kojáča je bila najbližja kotlu, óni je bil gonjač.

Gonjač je zagrabil prasico in jo vrgel proti kotlu, rekoč:

„Prasica priporočena,
V kotel zavrhéna!“

a mi smo jo morali s kojačami prestreči in odbiti. Če jo je kateri odbil, potem smo jo smeli vsi udariti in jo še dalje od kotla odstraniti, če je ni pa nobeden odbil, moral se je najpoprej gonjač prasice dotakniti, potem še le smeli smo mi po njej udrihati, če se je pa kateri zmotil in jo poprej udaril, potem je bil on gonjač. Samó trikrat smel je gonjač prasico proti kotlu zagnati. Če je ni, ko jo je trikrat vrgel, spravil v kotel, smel je prasico samó po zemlji proti kotlu poditi. Pa vsaki je moral svojo kojáčo v maslu držati, zakáj, če je gonjač svojo kojáčo utaknil v maslo, kjer ni bilo kojáče, postal je óni drugi gonjač. Večkrat je kateri prasico takó udaril, da je daleč v kako grmovje odletela, potem je moral gonjač reči:

„Staro maslo!
Koji kaže,
Trikrat maže!“

in takrat je smel vsak svoje mesto zapustiti in prasico loviti. Vendar slabo smo pomagali gonjaču. Še jo je vsaki, kdor je prasico našel, še dalje zagnal, samó, da se je revni gonjač še bolj utrudil. Zato se je često kateri tudi uprl, da ne bode več prasice gonil, vendar gorjé mu! Položili smo vsi svoje kojáče črez kotel, v

„Ne, palice svoje ovčarske
Za žezlo kraljevo ne dam,
In rajši ko krone cesarske,
Cvetice na glavi imám.“
S. Gregorčič.

katerega smo dejali prasico, a na kojače položili smo upornega gonjača in se mu posmehavali, češ, da pišeta valí . . .

Večkrat se je pri prasičanji kaka nezgoda pripetila. Včasih je bila komu kogojáča predolga in mesto po prasici, udaril je po nosu svojega soseda. To je bilo potem joka, prepira, pa tudi krvi. Pa tudi prasica je kdaj svoj pot zgrešila in se v čegavo glavo zaletela, da je bilo joj! . . .

Gotovo je vže nekaj posebnega bilo, da smo se naveličali prasičati in začeli kako drugo igro. Največkrat smo se „brúfljali.“ V bližnjem gozdiči narezali smo si stelje, takó da je imel vsak po deset jednako velikih, ravnih steblic, katere smo zvali „brúflje,“ a vsi skupaj smo imeli še kralja, ki je imel zgoraj tri roglje in pa kraljico, ki je imela dva. Vse skupaj zložili smo na dlani in jih hitili (vrgli) v zrak, potem jih pa prestregli na drugej strani roke. Če sta ti ostala na roki kralj in kraljica, bilo je pet brusljev tvojih, če pa samó kralj, bili so tvoji samó trije. Če ti je pa na roki ostalo neparno število brusljev, smel si jednega vzeti. To igro ponavljali smo večkrat, vsaj ni bilo nobenega razbitega nosú, največ, če smo se malo pokregali.

Pa tudi drugih iger imeli smo dosti. Kdo bi je vse naštel in opisal? Večkrat smo se še celó tako v naše igre zamislili, da nam je živina v kvaro šla. To je bilo potem krega domá, včasih je še celó palica pela.

Tudi se nam je večkrat kaka nezgoda pripetila, ko smo v gozdu pasli. Gozd je velik in prostrán in živina se je kaj hitro po njem razišla, posebno po letu, ko so muhe hude. Mi smo se pa kakor po navadi po svoje zabavali, takó, da je mnogokrat večer še prehitro prišel, a živina je bila vsa rastrkana po gozdu. To je bilo tékanje in vpitje po gostem grmovji! Pa večkrat je bilo še vse iskanje zamán. In zgodilo se je le prerado, kar pravi prelepa národná pesen:

„Sijaj, sijaj solnce,	Solnce zvečer doli grem
Oj solnce rúmeno,	Pastirci jokajo,
Kakó bom s'jalo solnce	Domóv bi radi gnjali
K' sem silno žalostno.	Pa črede nimajo.“

II.

Kako se veselí kmetič plodne jeseni! Pozabi na svoje žulje, pozabi na muke, katere je prestal, veselo gleda poljske pridelke, katere mu je Bog stokrat blagoslovil. Ne manje od kmeta veselé se jeseni tudi pastirji. Po drevji rumení okusno sadje, a na polji zorí krompir in debeljača. To je veselje pastirjem! —

Bili smo zopet doli na Kališči. Živina se je mirno pasla, a mi smo imeli vsak svoje opravilo. Cerkvenikov Tine in Šaškov Janez sta odlila v bližnje smrečje, da nabereta nekaj suhljadi. Sajétov Tone je odšel po stroke, kolikor jih je zadostovalo našemu društvu. Mihaljev Jože je ostal pri živini, a jaz sem odšel na našo njivo, da nakopljem krompirja. Vsak je svoje opravilo točno opravil in kmalu je plapotal ogenj v našej sredini. Oj to smo nakladali in pričakovali veseloga trenotka, ko bodemo naše stroke položili na žrjavico. In res, kmalu je vsak svoj strok obračal na žrjavici. To je pokalo debeljačino zrnje! In ko je bil strok pečen, hajdi z njim v travo, da se malo ohladí, potem pa po njem kakor za stav.

A krompir se ne speče tako hitro. Najprej smo ga položili na žrjavico, da se malo zapeče, potem smo ga povse v žrjavico zagrnili. Čez kaže četrtn ure po-

gledali smo, kaj je z njim, mnogo je bilo vže pečenega, vendar je moral kak debeljak še po drugič nazaj v ogenj. Ipak je bil skoraj ves pečen.

— Tone, zdaj nam pa jedno povedi! — rekel je Šaškov Janez Sajetovemu Tonetu, ko smo mirno okrog vže skoro pogašenega ognja sedeli.

— Res Tone, povej nam jedno! — zakričali smo vsi Tonetu.

— Ne vem nobene več! branil se je Tone.

— Kaj bi ne vedel? Veš kaj, óno nam povej o Palčku, katero si óni dan povedal — rekel je Mežnarjev Tine.

— Dobro, dobro, óno naj pové! — kričali smo mi.

— Bodem jo pa! — dejal je ponosno Tone, razpoknil pečeni krompir in počel takó-le:

— Svoje dni sta živila bogat mož in žena, katera nista imela nobenega otroka, da-si ga sta zeló želeta. Vedno sta Boga prosila, naj bi jima dal otroka, če tudi bi ne bil večji, kakor palec. Bog jim je naposled vendar želje izpolnil in jima dal sina, kateri pa ni bil večji od palca, zató so mu tudi rekali Palček. Še ko je bil dvajset let star ni bil mnogo večji od palca. Neki dan je njegov oče nekaj tesal. Palček prišel je k njemu in ga poprašal, kaj dela. — „Zibelko ti tešem, zibelko, ti poníglavček,“ odgovoril mu je oče. „Vže dvajset let si star, pa si še vedno tako majhen.“ Palček se razjezi in reče očetu: „Zibeli mi pa vendar ne bodete tesali, nè, če sem ravno majhen. Ženil se bodem ženil in nobene druge ne vzamem kakor kraljevo hčerko!“ — Vsi so se Palčeku smijali, še celo kralj, ko ga je za njegovo hčerko prosil. Ali Palček le ni miroval, zató mu je kralj zapovedal (bilo je ravno po zimi), da naj očetovo hišo izpremeni v grad, okolo katerega bode vrt poln najlepšega sadja. Palček je hodil še zmiraj v tistej srajčici, katero je na krstu imel, zató je bil še nedolžen. Odšel je tedaj na svoj dom in lepo Bogá prosil, da bi se zgodilo, kar mu je kralj zapovedal. Bog mu je prešnjo precej uslišal, ker je bil še nedolžen. Kralj se je zeló čudil, ko je videl, da je Palček njegovo zapoved izvršil in mu še zapovedal, naj poleg vrta napravi prekrasen vinograd, poln zrelega grozdja. Tudi to je napravil Palček z božjo pomočjo. Zdaj mu je kralj moral dati svojo hčerko, dal mu je pa še dragocen prstan. Ko je pa Palček ta prstan na roki vrtil, postal je prekrasen mladenič in je peljal kraljice k poroki. Po poroki je bila velikanska svatba, na katerej sem tudi jaz bil in tako pil, da mi je še zdaj jezik moker.

— Dobro, dobro! — kričali smo vsi Tonetu, ko je prenehal.

Ogenj na našem ognjišči je vže ves pogasnil. Tudi zlato solnčece odpeljalo se je vže davno za goré. O pólumraku odrinili smo, prepevaje národne pesence, domóv in odšli k počitku. Kmalu nas je zazibal sladek spanček v svoje naročje, a sanjali smo izvestno vsi o srečnem Palčku in njegovej srajčici.

* * *

Leta hitro tekó. Preteklo jih je vže precej od óne dôbe, ko sem še gonil na pašo. In vendar nisem še pozabil ónih srečnih, zadovoljnih dni, katere sem preživel mej pastirji na paši. Kaj mi je bila znana takrat pokvarjenost in zlôba sveta? Mogoče bi bil bolj srečen, da sem tamkej ostal. Kdo ve? . . .

Na véčer v majniku.

Zatoniло je za gore solnce. Boléstno mu je bilo zôrno lice, ko je poljubilo poslednjič cvetočo zemljo, in zadnji mili žarki njegovi zdeli so se kot jadne solze lijoč se z oboka nebá na najviše vrhove in hôlme po zemlji. A ločiti se je moralo kraljevo solnce. Za njim pa je priphula zlata večerna zářija vedreč ter motreč prve mrakove v tej solznej dolini.

Prelep večer! Pomladni cvet odeva dol in goro, lehno trepeče ob cvetji vir, v goščavi drobí slavec spev svoj in lahen vetrec nosi ga v lepi svet ter prevéva tajno šepetajoč naravo. Sicer vse tiho. Nè! S planine sémkaj, čuj, glasi se rog pastirski. Pozdravljeni ti glasovi! Kaj časa vže jih nismo čuli, kako dolgo vže jim niso odmevale domače gore naše! A prišel je majnik, velel je, in sedàj je čujemo

zopet in čujemo odmeve njihove, in srca nam poskakujejo radosti. Hvala ti, čarni majnik!

Veselo pevajoč poganja proti domu pastir svojo čredo. Cvetje mu kiti prsi, cvetje ovija glavo; zadovoljnost, pomladni zorne tiba sreča odseva mu z mladostnih lic.

Ljudje se vračajo s polja. Urno stopa proti domu kmetič veseleč se večernega hладa, krepkega, zdravega zraka in prijetne vonjave.

Za njim pospešuje svoje korake družica mu s svojo drobno družinico vozeč pred seboj voziček redilne pomladne trave za živino. Mudi se jej. Večerja kdaj bo še ta gotova, in drugi prihišni opravki kdaj bodo vsi v redu! A drobni otročički ne morejo stopati hitro kakor bi hotela mati. Andrejček, nò ta se lahko smeje — na vozu. A ubogi Mihec s srpom v roki hodi vže tako težko, da se samemu sebi smili. In Barbka in Urška takisto. Mala Marijea je še najpogumnejša. Vse tri vam osramoti. Brza je kot veverica. Navzlic temu, da se rada pripogne tu in tam, da natrga cvetic ter je poneše malemu Andrejčku na voziček, vender je vedno najurnejša in prya pri vozu. In najpridnejša! Če zdrsne zdaj pa zdaj kak šop trave raz voz, takój se vam sklone pobrat ga. Pač lehko je vesela mati tako ljubega otroka.

Po vasi je polegel mir. Le tu pa tam še sedé po klopicah pred hišami sosedje in sosedje razgovarjajoč se o tem in ónem ter veseleč se prekrasnega vremena. Okolo njih pa skačejo urni otroci popraševanje o tem in ónem ter takisto se radovaje po svoje.

Za prvimi mrakovi zavijó skoraj drugi gostejši mrakovi zemljo v svoje krilo. A gori na nebu vziskrava se zvezda za zvezdo prav kot v jutranjem solnci za kapljo kaplja zôrna. Krasno je tako z zvezdami posuto milo nebo. Zdi se nam kakor bi srečo in blagoslov božji rosile te drobne nebne hčerice doli na mledo zemljo. Zdaj pa zdaj se utrne katera. Še jeden svitel sled za njo in — ni je več na širnem nebu, a ž njo ni več človeka v pomladnem svetu . . . Res, prelep večer! Žal, da se ga ne moremo radovati dalje. Ura bije devet, pôlu deset. Tiha noč, otroci ljubi, vabi nas k pokoji.

Še jedenkrat, takó, čujmo mili slavčji glas, in virček nam zažubori še jedenkrat, glasno ob cvetji, in lahen vetrec nam zaveje v slovó.

Lehko noč!

M. Podtrojiški.

Bodi uljuden.

Nek pastir je počival proti večeru v senci košatega drevesa ob cesti in piskal na piščalko večerno pesenco. Njegova čreda se je mirno pasla na zelenem travniku blizu njega.

Po cesti pride mlad rokodelčič ter jo meni tebi nič naprej maha niti da bi pozdravil veseloga pastirja.

Kmalu po tem vstane pastir, zbere čredo ter jo žene proti dómu. Gredoč po cesti vidi nekaj svetlega na tleh ležati. Sklone se in pobere. Bila je listnica. Ko jo odpré, najde v njej več bankovcev in jeden državní list za 200 goldinarjev,

Tudi še drugi listi so bili v listnici. Ker je pastir znal brati, videl je iz papirjev, da je vse to svojina nekega Franceta Šipeka, rokodelskega pomočnika.

Pastir si precej misli, da gospodar najdene listnice nihče drugi ni nego óni mladenič, ki je malo prej tako moško mimo njega korakal. Vže je hotel čredi psa za váruga postaviti, a on sam hiteti za otišlim popotnikom, ko mu ta naproti prisopih ter vpraša, je li on našel kako listnico? Pastir ga prosi, naj mu pové svoje imé in priimek. Popotni rokodelčič mu reče, da se piše Fran Šipek. Nato mu pastir pomoli listnico, rekoč: „Jaz sem našel vašo listnico; tukaj jo imate!“ Rokodelčič pogleda v listnico, in ko vidi, da nič ne manjka v njej, razveseli se, sname svoj prstan z roke in ga hoče podariti poštenemu pastirju. Ali pastir ne vzame prstana ter reče: „Le imejte svoj prstan, saj ste vže takó veliko strahú prestali in se na pótu tudi zamudili. Mi pastirji si štejemo v dolžnost, popotnikom postreči, če le moremo. In za to, kar nam je dolžnost storiti, plačila tirjati ne smemo. A strah, ki ste ga prestali, bodi vam nauk, da vsakega človeka, mimo katerega vas pot nanese, uljudno pozdravite, ker ne veste, ako vam ta ali óni v potrebi ne bode morda še kdaj pomagal.“

Rokodelčič osramočen podá pastirju roko in ga prosi odpuščenja. Pastir pa mu pokaže še bližnji pot, po katerem še pred nočjo lahko pride do prenočišča.

Rokodelčič se je večkrat spominjal poštenega pastirja ter z nekim vidnim veseljem pripovedoval svojim továrišem o njem.

(Po „Kath. Schulblatt“ prevel P. G.)

Zakaj sovražijo svinje pse, psi mačke in mačke miši?

aljale so se in rile po mastnej gnojnici lepo rejene svinje. „Dôba našega življenja je prekratka — oglasi se zdajci najtolstejša izmej njih — res da nam človek streže po svojej moči, a zakaj in koliko časa? — Toliko časa, da nas odebélí in potlej izroči ostremu nožu neusmiljenega klavca. Stvar se mora predrugačiti, a kakó? —

In zberó se svinje v posvetovanje. Ugibajo in ugibajo, kako bi se dalo pomagati, a vse ugibanje je bilo zamán. Slednjič se oglasi zopet zgoraj omenjena dobro rejena svinja, ki ni bila samo najtolstejša, nego tudi najzvijačnejša mej vsemi, ter reče: „Treba je sestaviti tožbo, hudo tožbo zoper človeka in njegovo brezobzirnost. To tožbo poneše najjurnejša izmej nas do jezičnega dohtarja, kateri stanuje v mestu več dni hodá od tú in je menda zeló učen. On naj zagovarja naše pravo, a za plačilo dobi najlepših klobas, jeternih in mesenih.“ — Rečeno, storjeno! Tožba je bila jako obširna in temeljita; pravijo, da je po prodajalnicah skoraj papirja primanjkovalo.

Najjurnejša svinja se podá na pot. Bil je vroč poleten dan, in svinja, nevajena težavnega póta, po več urnej hoji z veseljem pozdravi hladno mlako ob cesti. Zarije se do vratú v blato, da si odpočije in ohladí. Mimo pride pes. Kmalu se

poménita od kod in kam, in drage volje ponudi se jej pes, da prevzame njen posel, češ, pot ga pelje proti mestu, v katerem prebiva učeni „dohtar.“ —

A tudi njega dolgi pot utrudi; leže pod košato drevo, da si odpočije. Sreča ga maček ter ga pozdravi. Kmalu se tudi ta dva dogovorita o njunem poslu, katerega zdaj maček prevzame, ker je bil namenjen naravnost v óno mesto. Pot do mesta je bil še zdaj tako dolg, da je bil maček primoran prenočiti v nekem skednji. Vleže se k počitku, a preje še spravi tisto svinjsko tožbo v varen kraj. Ali kaj se zgodi? Iz taknile so jo radovedne in požrešne miši, vohale od vseh strani, ter jo naposled jele glodati in trgati, da je bilo veselje. Vse trudapolno in mučno delo nezadovoljnih svinj je bilo v kratkem času uničeno. —

Ker je morala vže omenjena tolsta in zvijačna svinja v ravno istem času pod klavčev nož, a ostale svinje niso bile tako učene, da bi sestavile drugo tožbo, ostala je dôba svinjskega življenja še vedno takó kratka, kakor poprej. Iz sovraštva pa so napovedale svinje malomarnemu psu vojsko, a ta zopet mački, mačka, se véda, pa mišim, in to sovraštvo traja vže sila dolgo dolgo časa in menda tudi nikoli nehalo ne bode.

Nauk: Opravi vsako delo sam in o pravem času.

J. Medic.

Osveta.

a zelenej grivi (trati) sredi plôdnega polja vidiš kaj lep prizor. Stara koklja je s svojo drobno družinico. S počasnim in hripavim glasom kliče ter opominata skrbna mati predrzne svoje otročičke, svareč je pred pretečo jim nevarnostjo. Bistro njeno oko vidi vže iz daleč vsako nevarnost, izkušnja je njena najboljša učiteljica.

Zdaj ugleda drobno zrnce v zelenej travi. Kako skrbno kliče ta uboga žival svoje drobne piške na to skromno kosilce! Kako pazno gleda njeno oko na okrog, da bi niti jeden njenih mladičev ne ostal brez deleža! In ako vidi, da je ta ali óni prepozno prišel na njeno vabilo, kako jo tare skrb, dokler tudi temu ne poišče kakega zrnca v darilo!

Kaj nè, otročiči, kako lepo in podučljivo je tako vedenje brezumne živalce? Ako pa vže ta žival le po svojem naravnem nagonu tako zeló skrbi za svoje mladiče, koliko večja mora biti še le skrb vaših dobrih mater, ki imajo od vsegavednega Boga sveto nalogo skrbeti ne samó za vaše telo, kakor brezumna žival, temveč tudi, in to še mnogo bolj, za vašo neumrjočo dušo. Otroci, bodite jim hvaležni za to! —

Poglejmo pa še nekoliko drobne piške, kako se vedejo proti svojej materi! Le poglej ónega liščeka tam, kako nagajív je ta poníglavček! Tam se je preprial in ruval s svojimi bratci in sestricami, tû se predrzne nagajati celó materi samej. Kadar izbrska ta kako zrnce, da bi ga povžila sama, hitro priskoči óni nagajivec in jej ga siloma iztrga iz starikavega kljuna, ne da bi privoščil dobrej svojej materi le nekoliko krepila. In še več! Celó na hrbet svoje onemogle matere predrzne se

skočiti in jej z nehvaležnim kljunčkom pukati čestitljivo njeno odejo. In koliko truda in napora treba materi, da ga spravi doli in si zopet odpočije svoje slabe ude!

A vse drugače se vede óni drobni kukec tam doli. Nikoli se ni še drznil svoje matere količaj nadlegovati, nikar da bi jej katerikrat siloma vzel hrano iz ust, pač pa je večkrat sam poiskal kako drobtinico ter jo prinesel materi v hvaložno darilce. Tudi si ni upal nikoli predaleč od matere in ako ga je ona svarila in opominjevala, bil je kukec prvi pri njej, a ne kakor lišček, ki se ni zmenil nikdar za svarilen klic svoje predobre mamice. In glejte, kaj se zgodi! —

V zračnej visočini kroži, skoraj nevidljiv, ropar kregulj in hlastno zré doli na širno livado, kder raja brezskrbna kurja družina. Poln radosti obeta si dobro in bogato južino. Vže se spušča polagoma doli na zeleno grivo, da ugrabi zaželjeni si plen, a glej! v tem trenotku ugleda ga bistro kokljino oko, in kakor bi trenil, skočijo vse piške na materin klic pod varno zavetje njenih perot — le neposlušni lišček, ki se ni brigal ne poprej ne zdaj za materino svarilo, ostal je predaleč in takó je bil on jedini plen grabljivemu roparju. Milo je čivkal v neusmiljenih krempljih kraguljevih, dokler ga ni vsega požrl nenasitljivi krvolok. — To je bila osveta zaradi nepokorščine.

—k

Ne muči živalij.

Bilo je leta 1854. V nekem mestecu ob morji živel je mož s svojo družino. Njegovo najljubše opravilo, pri katerem mu je tudi sin pridno pomagal, bilo je ptičicam pevkam vid jemati. Italija je posebno óna dežela, kder izgubi brez števila veliko ptičie pevk svoje življenje. A še mnogo grozovitejše je, ako pomislimo, da so ljudje, ki drobnim ptičkom, recimo: slavčkom, kosom, čižkom, pénicam, liščekom i. t. d., z žarečo žico (dratom) oči iztikujejo. To delajo zato, da ptički, ki ne vidijo, tudi vso zimo pojó. Ne vem kdo zasluzi večjo kazen, ali óni, ki ubogim ptičicam vid jemlje, ali pa óni, ki take ptičice kupuje?

Neusmiljeni oče in njegov sin sta pri tem grdem rokodelstvu izgubila vse plemenito čutje. Pač bi bilo potrebno, da bi oblastva s káznijo pokorila vsacega, kdor je do živalij neusmiljen, bodi si to kakor koli: naj si jih namreč ali pretepa ali preobklada njih tovôre in vozove ali jim ne daje krme, kadar in kolikor treba, ali jih na poti gôni čez némoč ali takó prevaža kam, da jim dela bolečine. Posbeno ostro kazen pa zasluzi óni, ki ptičicam pevkam jemlje oči.

Zgoraj omenjeni neusmiljeni oče je imel tudi hčerko, Ivano po imenu, ki je pa bila vsa drugačna, kakor njen oče in brat. Vsako mučenje ubogih živalic jej je bilo zoprno. Imela je usmiljeno srećo do ljudij in živalij. Nekoč je zaprl njen oče v kletko (tičnico) 50 slavčkov. A plemenita deklica odprla je kletko in dala drobnim ptičicam ljubo prostost.

Ko zvečer oče in sin domov prideta in najdeta kletko prazno, razjezi se oče, ter Ivano tako nesrečno udari, da jej roko złomi. Ivana je morala od hiše. Neka gospa se usmili uboge deklice in jo vzame v svoje varstvo. Zdravje neusmiljenega očeta pa je jelo pešati in vest ga je pekla noč in dan.

V sanjah je po večkrat videl celo tolpo oslepljenih ptičie, ki so z votlimi očesci letale okolo njegove glave ter mu hotele s svojimi kljunčki oči izkljevati.

A kazen mu ni izostala! Pri nekej poskušnji se samokresom bil je tako nesrečen, da mu je strel udaril v oči, ter je bil pri tej priči slep za ves čas svojega življenja. Zdaj je še le spoznal, kak siromak je slepec. Bridko je obžaloval svojo hudobijo, in Ivana, njegova zapuščena hčerka, bila je zdaj jedina, ki je stregla nesrečnemu očetu.

Otroci ljubi! Po usmiljenji do živalij se lahko pozna, ima li človek plemenito čutje ali ne. Kdor z živali grdo ravna, kdor je grozovito muči, tak tudi z ljudmi ne ravná bolje in njegova surovost, neotesanost in neusmiljenost preide kmalu v hudodelstvo. Spomnite se dolžnostij do ubogih živalic, katere bolečino takó čutijo kakor vi, in tudi nimajo druzega váruga, kakor — človeka. *Dragoslav P.*

Zlati maj je tu!

Zlati maj le pridi, prinesi nam cvetú,
Slavčekov prijaznih in drugih drobnih ptic.

Ko je zginila bela odeja raz zemljo, ko je otreslo utrujeno drevje s svojih glav težeče breme, začeli so zvoniti beli zvončki v znamenje bližajočega se kralja pomladni — maja. Ko so to slišale modre vijolice, takój so radovedno pomaljale svoje glavice iz zemlje spuščajoč svojo prijetno vonjavo daleč na okrog. Rumene trobentice obznanujejo veselo trobeč, da prihaja veseli majnik. Čmrlji so zapustili svoja zimska stanovanja in letajo brenčéč z cvetice na cvetico. Raznobjojni metulji krožijo ob belej jablani in poljubljajo njeni beli cvetje. Vse pripoveduje, da se vrača vesela pomlad. Celó pénica je sedla v brežno vrbovje, da bi žgoleč gledala prihod kralja — majnika.

Kako pa ima tudi lep razgled! Pot, po katerem prihaja ljubeznivi gost, potresen je s cveticami, povsod pogrnene so zelene preproge in dreyje — poprej golo in mrtvo — trepetá veselja in se ogrinja v najlepšo obleko. Tudi gozd, gora in dolina klanjajo se v prazničnej obleki prihajajočemu gostu.

In kaj ti draga mladina? Mar ne misliš tudi ti slaviti tega dneva? Ali nisi kakor novorojena, li ne čutiš v sebi novih močij, katere bodeš morala porabiti v pridobitev koristnih naukov? Idi tudi ti v svoj vrtec, da urediš gredice in zasadívanje cvetice, katerih raznobjojne barve naj te opominajo različnih potov, katera te bodo peljala v življenje. Njene barve naj te vzbujajo k čednostim. Zato jim pridno zalivaj, vztrajno jih goji, da ti ne ne usahnejo.

Zdaj le hiti vence viti,
O mladina zdaj je čas;
Majnik ide, zopet pride, —
A mladost je le enkrat.

J. Krusec.

Praporščak Črbinc.

leta 1819. napadlo je 12.000 Lezgijanov nenadoma rusko trdnjavico Čiraš v Kavkazu. Mala posadka se tolike sile ni mogla ubraniti. Praporščak Črbinc se pomakne s svojimi v minaret (stolp pri turških mošejah). Tu se brani kolikor mogoče, upal je pomoči od bližnje trdnjavice. Ali zamán. Končno prodró Lezgijani vrata, kmalu so bili pobiti vsi drugovi Črbinovi. Črbin se ukloni na vrh stolpa. Sovražniki so mogli po ozkih stopnicah le posamez do njega. Kakor je kdo pokazal glavo, odsekal mu jo je. Dva dni so ga oblegovali sovražniki ali on se ne udá. Naposled podkopljejo stolp. Pod razvalinami našli so divjaki junaka še živega. Mučili so ga na smrt.

Fr. Hubad.

Listje in cvetje.

Drobtine.

V 23. dan pretečenega meseca pobrala nam je nemila smrt v najboljših letih njegove döbe odličnega domoljuba in ljubljenega duhovnega pastirja gospoda

Ivana Aljančiča,

farnega oskrbnika v Naklem na Gorenjskem. Ž njim je tudi naš „Vrtec“ izgubil zvestega svojega naročnika in prijatelja naše nežne slovenske mladine. Bodí mu hvaležen spomin ohranen v našem „Vrteci“ in Bog daj večni mir in pokoj njegovej duši!

Umrla sta tudi pred kratkem častita gospoda duhovnika: **Martin Heric**, kapelan v Rajhenburgu in **Ivan Žnidarsič**, kapelan pri Kapeli na Štajarskem. Obá še v cvetočeji döbi njiju življenja. Bila sta oba podpornika in prijatelja našemu listu. Bodí jima hvaležen spomin tudi od naše strani na tem mestu. Naj počivata v miru!

—♦—

Uganke.

- 1) Prede pa ne vleče niti. Kdo je to?
 - 2) Pol lesá, pol kobile; kaj je to?
 - 3) Kakšne nosove imajo eiganí?
 - 4) Kaj bolje gorí, kakor dve sveči?
- ♦—

Demand.

(Priobčil Rajko Stegnar.)

a	
a a a	
a a a a a	
a c c c é é é	
c d d e e e e e	
e e i i i i i i i i	
j j j j j k k k k k l l	
l l l m m m m m m n n	
n n o o o o o o p	
p r r s s s s	
s t t v v	
v v v	
z	

Zaménjajte v tem demantu črke tako med seboj, da se bode čitalo v trimajstih vrstah trinajst besed od leve proti desnej; sedma vrsta naj se čita tudi od zgoraj niz dolu posamičnih besed.

Besede naj značijo: 1. soglasnik; 2. žensko imé; 3. vas na Koroškem; 4. dostojanstvenik; 5. fara na Gorenjskem; 6. slovenski pevec in pesnik; 7. letna döba; 8. moško imé; 9. avstrijanska krovnovina; 10. slovanski narod; 11. gora na Kranjskem; 12. časopis; 13. soglasnik.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

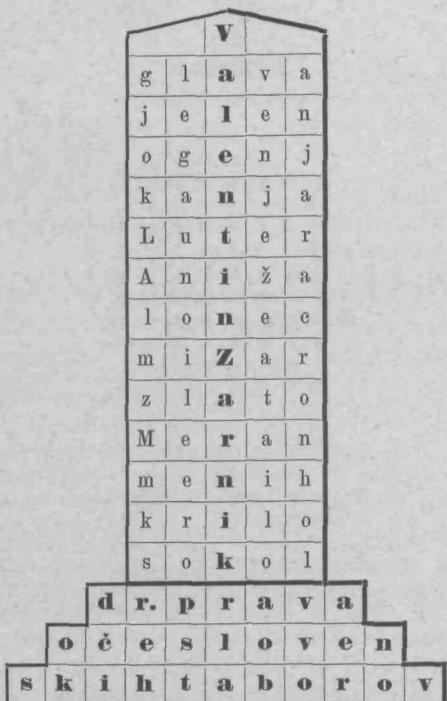
Nove knjige in listi.

* Rudolf Habsburški, oče avstrijske cesarske rodovine. Spisal slovenski mladini Fr. Hubad, c. kr. gimnazijski profesor. V Ljubljani. Izdana in založila „Družba sv. Cirila in Metoda“ 1889. 8°. 77 str. Cena 20 kr. — Ta jako lična knjižica je izšla kot II. zvezek „Knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda.“ Spisal jo je po svojih mičnih sestavkih tudi „Vrtecem“ čitateljem dobro znani Fr. Hubad. Knjižica ima dve lični po-

dobi ter je v vsakem obziru vsega priporočila vredna. Mi si niti misliti ne moremo solarske knjižnice, ki bi ne imela te v pravem patriotičnem duhu pisane knjižice v predalih svojih. Zatorej le hitro po njej. Cena je takó nizka, da nižja biti ne more.

* Duhovna lekarna za vse, ki hočejo večno živeti. Podučna knjižica, katero je izdal dr. Ernest M. Müller, škof Linški. Poslovenil Fr. Zbašnik, župnik. — V Ljubljani, 1889. Založila „Katoliška Bukvarna.“ Tisk „Kat. Tiskarne.“ 16°, 140 stranij. — Ta nabožna knjižica dobro bode došla vsem bogoljubnim kristjanom; zatorej jo priporočamo kot krščanska vodila k bogoljubnemu življenju našemu vernemu slovenskemu ljudstvu. Cena knjižici je 20 kr.

Rešitev obeliska v 4. „Vrtčevem“ listu.

Pravso ga rešili: Gg. Ant. Petelin, duh. pom. v Tomaji; Ivan Šircă, nadučitelj v Bolei; I. Inglič v Idriji; J. Kraševac, učitelj v Biljah (Gor.); Peter Medvešček, učitelj v Opatjemselu (Gor.); Armin Serajnik, učit. na Dobrni (Štir.); Anton Rozman, učitelj v Žabnici; Frane Cicero, učitelj v Trnovem; Toma Jelenee, nam. učitelj v Št. Ferjanu pri Gorici; Alojzij Vakaj pri sv. Ani v slov. gor.; J. Skalinsky v Ljubljani; — Al.

Korošec, dijak v Mariboru; Rud. Maister, dij. v Kranji; Fr. Skaberne, dij. v Rudolfovem; Evg. Troha, dij. v Gorici; Fr. Beyk, Zv. Breezel, Jos. Daney, Evg. Legat, Vl. Levec, Mat. Pirc, Leo Staré, Albin Svetec, Fr. Vidie, Fr. Windischer, Mat. Žužek in Janko Smolej, dijaki v Ljubljani; — Fr. Gombač in Fel. Kavčič, goj. na km. šoli v Gorici; Janko Kersnik, Mir. Korén in Fr. Stepan, realci v Ljubljani; — Drag. Koderman, uč. v Frankolovem (Štir.), Otmar Meglič, uč. na Vranskem, Ferd. Vodopivec, uč. v Mirni (Gor.); Alfred in Adolf Šerko, uč. v Cerknici; Milan in Vladimir Vošnjak, uč. v Šoštanji (Štir.); Albin in Karl Mikuš, uč. v Gornjemgradu (Štir.); Alek. Ličan, uč. v Il. Bistrici; Fr. Turek, Fr. Podboj, Anton Urbas in Fr. Petrič, uč. v Planini; J. Sivka, A. Kukovič, K. Omersa, Rud. in Janez Zorko, A. Nedl, J. Pepepnak, Ig. Jeger, J. Dobovišek in A. Vrečko, uč. pri sv. Jurji ob j. ž.; Stanko in Živko Lapajne, uč. v Krškem; Jož. Huber in Emil Šinko, učenca v Središči (Štir.); Rud. Andrejka, Al. Domicelj, Jan. Erjavec, Fr. Ferjančič, Drag. Govekar, Leop. Kovačič, Ernest in Janko Petrič, Rajko in Vinko Stegnar in Emil Valentinič, učenec v Ljubljani; Leopold Zupin, učenec v Rudolfovem. — Terezija Muren, gospa v Draščeh; Angela Zupanec, gospodična v Gornjemgradu; Jovana Leben v Horjulu; Kunigunda Blatnik v Ljubljani; Fani Šentak, gospodična na Vranskem; Ana Jelen, Franca Uršie, Marija Zupanec, Ivanka Lednik, Karolina Fačnik, Jela Svet in Rozalija Baloh, učenke 4. raz. v Celji; Josipina Koderman, uč. v Frankolovem (Štir.); Nežika Klinec, učenca na Dobrni (Štir.); Amalija Škorjancec, uč. v Makolah (Štir.); Amalija Goli, uč. v Idriji; Ema in Micika Gantar, uč. na Studencu; Ema in Lavoslava Ličan, uč. v Il. Bistrici; Minka, Vida in Svetka Lapajne v Krškem; Ivana Pirš in Jerica Žegl, uč. pri sv. Venčeslu (Štir.); Ivana Chiautta, Amalija in Marija Milavec, Mici Bénešek, Marija Hočevar, Ivana Prelaz, Jozefa Christof, Terezija Blažon, Ivana Urbas, Antonija Rovan, Antonija Perko, Jozefa Kovšca, Antonija Godeša, Nežika Matičič, Ivana Mislej in Ana Volonte, učenke v Planini; Alojzija Vrečko, Katarina Pisanec, Mica Štante, Nežika Hrovat, Terezina Obreza, Jozefa Ojstrž, Jerica Jevšinek, Fr. Vrabič, Julika Raitmaier, Nežka Mlakar, Tončka Plaušteiner, Genovefa Žafrajan, Fanika Ratej, Ivanka Šinok, Olga Peternel, Tereza Grejan, Marija Čater, Nežka Pušnik, Tereza Kristan, Mici Oset, Marijca Čater, Mar. Šoline, Tereza Kukovič, Otilija Verbič, Joz. Jager, Milči Jarc, Amalija Celestin, Jerica Jug, Katika Ljubaj, Ana Paradiž, Mici Županec, Tonči in Mici Dronenig, Marijeva Fermeve, Ivana Kranje, Amalija Guzaj, Otilija Palir, Mica Mackošek, Ant. Podgoršek, Mica Šlante ml., Cecilija Lesjak in Roza Bigleš, učenec pri sv. Jurji ob j. ž. (Štir.); Ana Petrič, uč. v Ljubljani, Marijca Koželj pri sv. Gothardu; Marija Zupin, uč. v Šmihelu in Franja Zupin, uč. v Brusnicah.

„Vrtce“ izhaja 1. dné vsacega meseca, in steji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis Uredništvo „Vrtčev“, mestni trg, štev. 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdajatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšić**. — Natpisnila Klein in Kovač v Ljubljani.